

Kivitelezési dokumentáció, szakmai jelenlét, szakmai felelősség

Husztai István okl. építészmérnök

100 éves csarnok
esete a tetőfedővel

100 éves csarnok esete a tetőfedővel

A szerkezet jelez

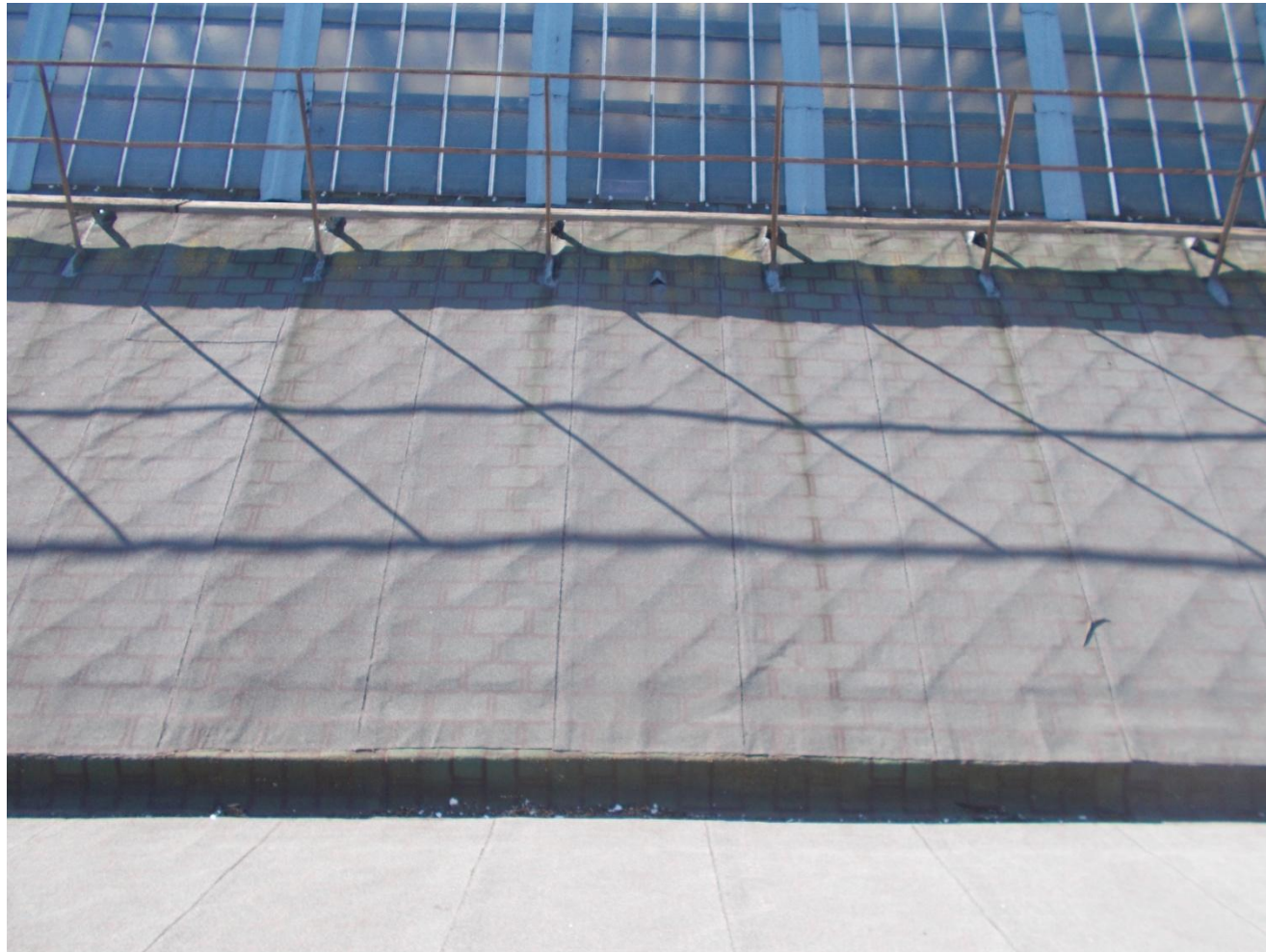
100 éves csarnok esete a tetőfedővel

100 évig jó volt, mi történt?

100 éves csarnok esete a tetőfedővel

A történet korábban kezdődött

100 éves csarnok esete a tetőfedővel

Jött a szél

Ahol a ragasztás nem sikerült jól

Bogdándy Béla tartószerkezeti szakértő

100 éves csarnok esete a tetőfedővel

Jött a szél

Ahol a ragasztás jól sikerült

100 éves csarnok esete a tetőfedővel

Kérdések

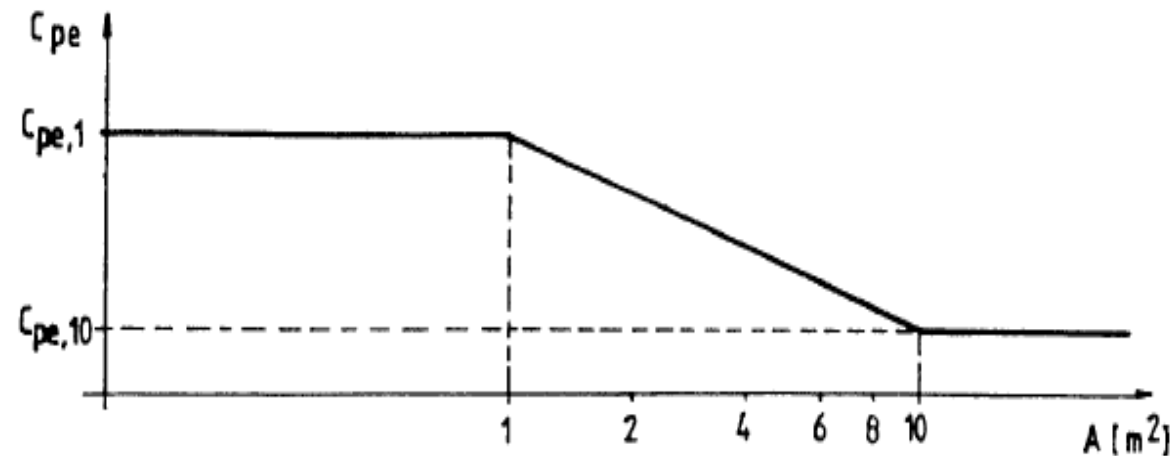
- 100 évig jó volt, mi változott?
- Lehetett volna előre tudni?

100 éves csarnok esete a tetőfedővel

MSZ EN 1991-4

Hogyan reagál a szerkezet a felület függvényében?

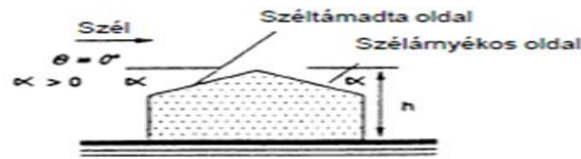
Megjegyzés: Az ábra a következő függvényt ábrázolja:

$$\begin{array}{ll} C_{pe} = C_{pe,1} & \text{ha } A \leq 1 \text{ m}^2; \\ C_{pe} = C_{pe,1} + (C_{pe,10} - C_{pe,1}) \log_{10} A & \text{ha } 1 \text{ m}^2 < A < 10 \text{ m}^2; \\ C_{pe} = C_{pe,10} & \text{ha } 10 \text{ m}^2 \leq A. \end{array}$$

100 éves csarnok esete a tetőfedővel

MSZ EN 1991-4

Mekkora erők lépnek fel?

Pozitív tetőhajlás

Negatív tetőhajlás

(a) Általános jelölések

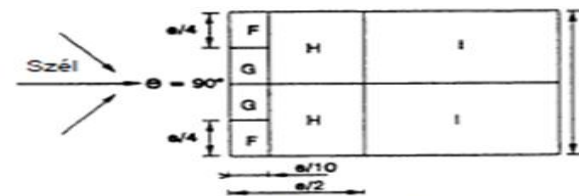
(b) 0° -os szélirány

Referenciamagasság

$$z_e = h$$

$e = b$ és $2h$ közül a kisebb

b : a szél irányára merőleges méret

(c) 90° -os szélirány

100 éves csarnok esete a tetőfedővel

MSZ EN 1991-4

Mekkora erők lépnek fel?

Példaként a gerinccel párhuzamos szél esetén a „G” felület 1 m^2 -es felületére ható helyi szélszívás közel $1,2 \text{ kN/m}^2$ értékre tehető, míg homogén fedés esetén a 10 m^2 -re vetített eredő erő $8,1 \text{ kN/10m}^2$. Ez már okozhatja a tető széleken tapasztalt felemelkedését és a bitumenes fedés felszakadását.

100 éves csarnok esete a tetőfedővel

Vissza a fa korhadásához

- Mi okozza a korhadást?

- 100 évig nem korhadt, most miért?

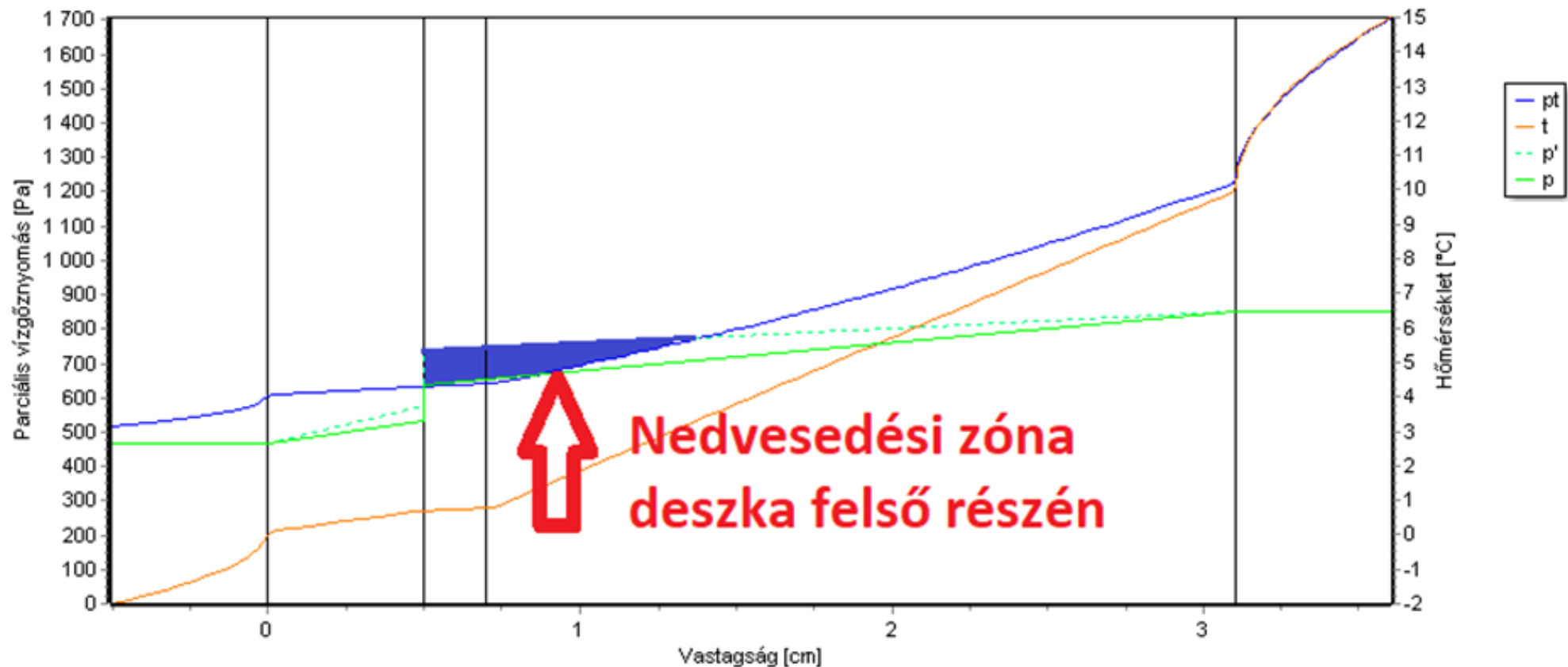
- Mi változott?

100 éves csarnok esete a tetőfedővel

Amit lehetett volna tudni.

Az eredeti szerkezet páratechnikai viselkedése

Száradási idő 11 nap

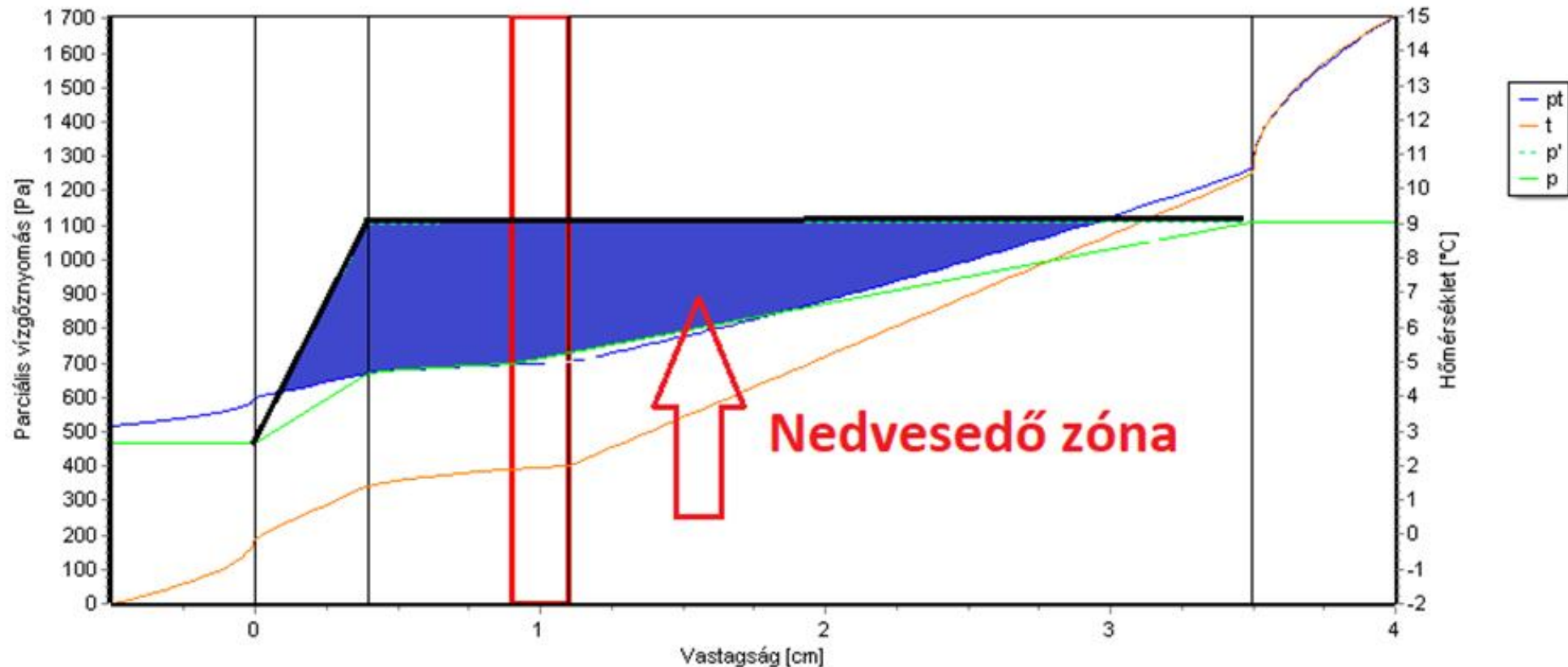

100 éves csarnok esete a tetőfedővel

Amit lehetett volna tudni.

A bitumenes lemezzel átfedett szerkezet páratechnikai viselkedése

Száradási idő **58 nap!**

100 éves csarnok esete a tetőfedővel

Kérdések

- Kellett volna-e kivitelezési dokumentáció?
- Ha van, akkor biztosan nem következnek be a hibák?
  - Hibázott-e a kivitelező?
  - Van-e megrendelői felelősség?

UTÓLAGOSAN BESAJTOLT FÉMLEMEZ
SZIGETELÉS

Néhány vályog
példa

Néhány vályog példa

Mi történt?

Néhány vályog példa

Előregyártott vb.
csarnok + monolit
vb.

Egy jó példa, amihez a
tulajdonos hozzáállása
is kell.

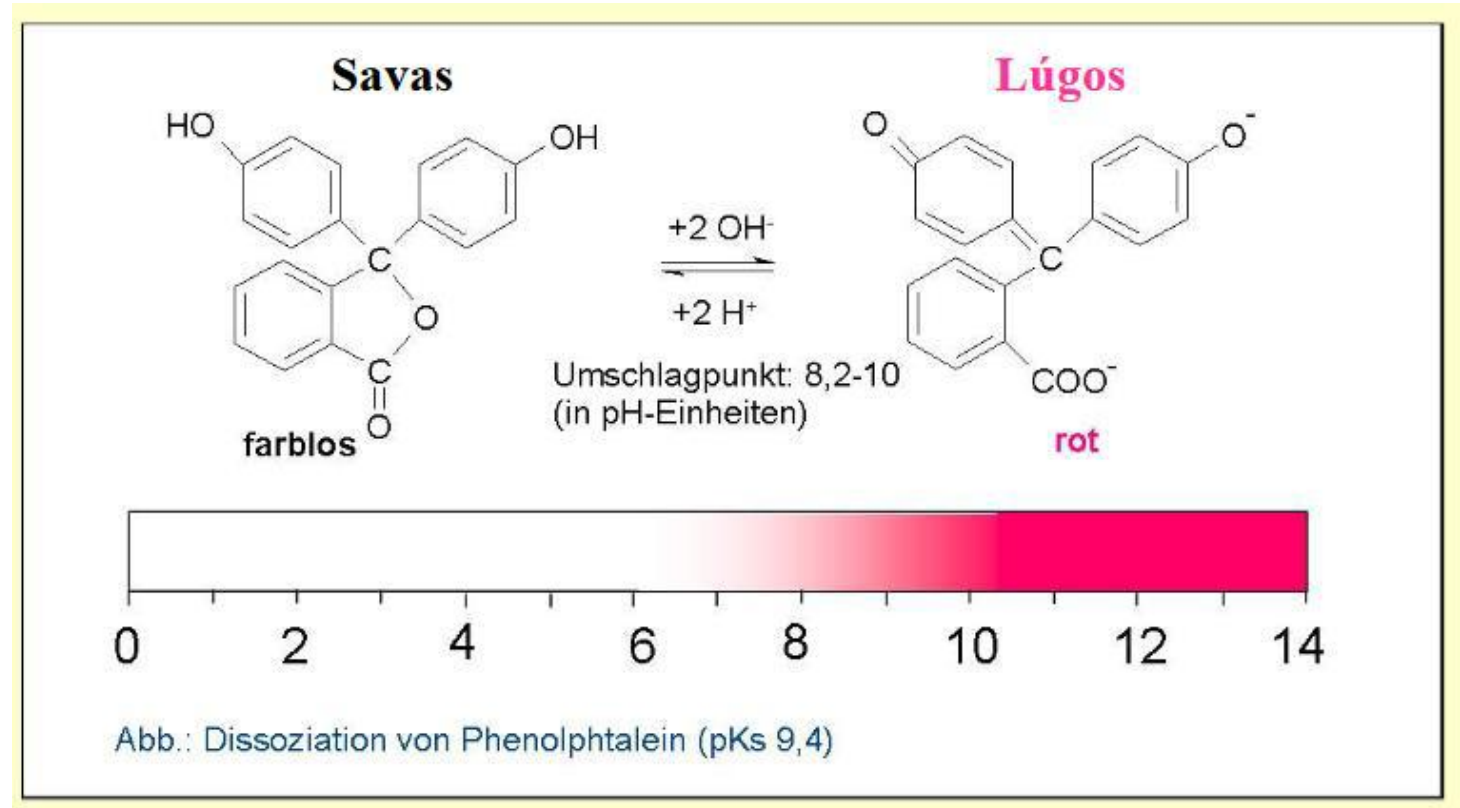
Egy egyszerű vizsgálat,
ami könnyen
elvégezhető és nagyon
hasznos dr. Kaussay
Tibor professzor úr
nyomán.

Előregyártott vb.
csarnok + monolit
vb.

A beton állapotát jól
tudja jellemezni a
karbonátosodás foka.

- Van-e még betonvas
védelem.
- Számolni kell-e
szilárdságcsökkenéssel.

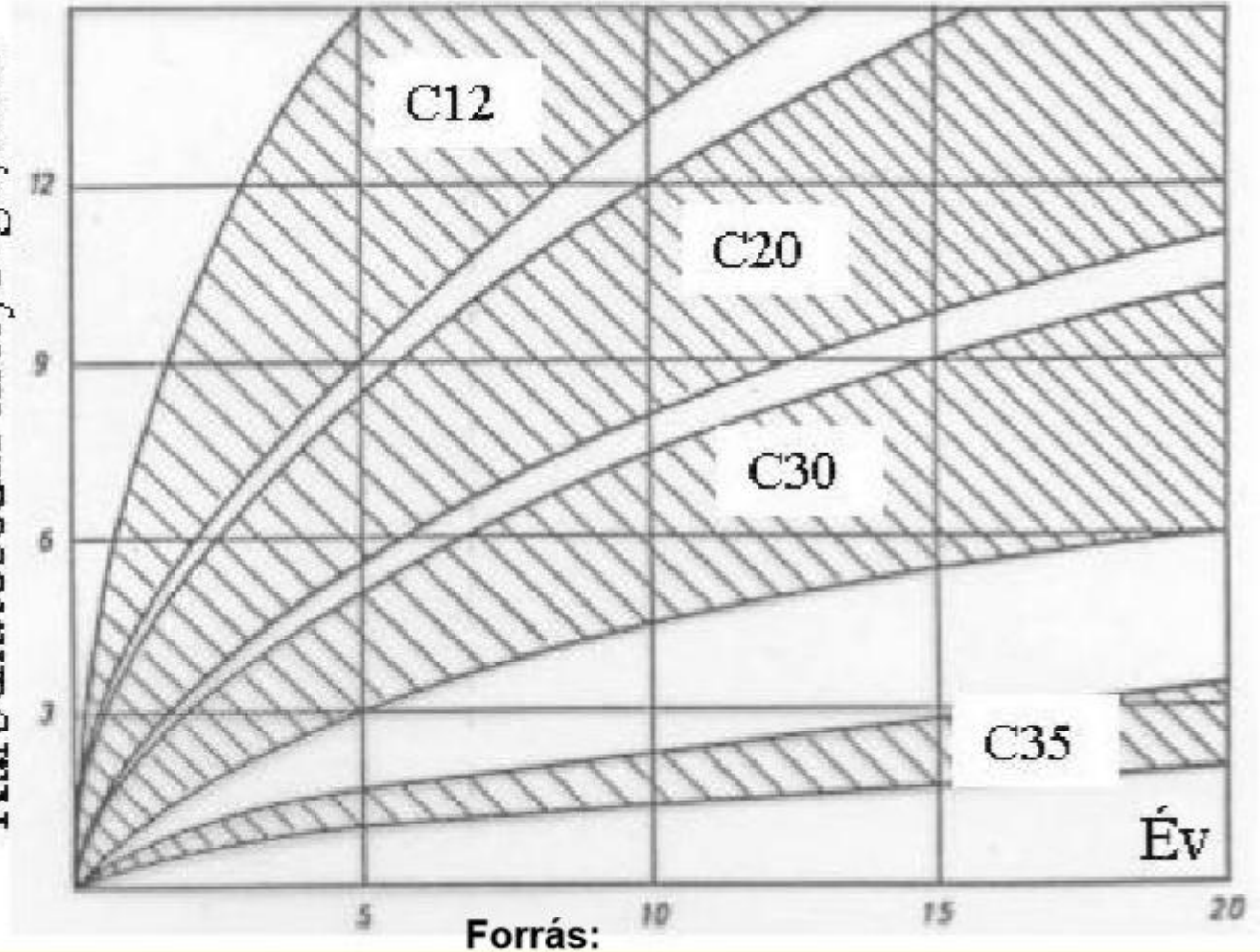

Előregyártott vb.
csarnok + monolit
vb.

A beton szilárdságának
hatása a
karbonátosodásra

Karbonátosodás mélysége az idő és a beton
nyomószilárdsági osztálya függvényében.

Karbonátosodás mélysége, mm

Előregyártott vb.
csarnok + monolit
vb.

Az előregyártott pillér
jól bírja, magas a
betonszilárdság – kor 40
év.

Előregyártott vb.
csarnok + monolit
vb.

Ugyanabban a
környezetben a monolit
vb. Már jelentősen
karbonátosodott, de a
betonacél még ép.

Előregyártott vb.
csarnok + monolit
vb.

Akár kell, akár nem
kivitelezési
dokumentáció, ha a
felújításkor nem
ellenőrizzük a betont, kb.
30 év múlva így fog
kinézni a betonvas.

Ui. Mi van pl. a
zsalukőben?

Kérdések

- Kellett volna-e kivitelezési dokumentáció, hol jelenik meg a kivitelező felelőssége?
  - Van-e megrendelői felelősség?
- Ha van kivitelezési dokumentáció, akkor biztos nem következnek be a hibák?

Kellett volna-e kivitelezési dokumentáció, hol jelenik meg a kivitelező felelőssége?

Egyértelmű-e a válasz a 191/2009 Korm. Rendelet (Épkiv.) 22. §
alapján, vagy van valami más is?

40. § * (1) A kivitelező felelős:

c) az elvégzett szakmunkák eredményeként létesült szerkezetek,
berendezések, építmény, építményrész rendeltetésszerű és biztonságos
használhatóságáért.

**Ez utólagos számonkérés, semmi nem kötelezi a kivitelezőt arra,
hogy kérjen kivitelezési dokumentációt, ha az Épkiv. nem írja elő,
csak a saját józan belátása.**

**A kivitelezőre szabályok igazából arra vannak, ha van kivitelezési
dokumentáció.**

Kellett volna-e kivitelezési dokumentáció, hol jelenik meg a kivitelező felelőssége?

Jogszerűség

Étv. 48.§ (2) c)

c) ahhoz jogszabály alapján építési napló vezetése szükséges és a tevékenységet építési napló hiányában végzik.

Naplókötelezettség van, ha kell kivitelezési dokumentáció (Épkiv. 24.§), vagyis ha kellett volna kivitelezési dokumentáció, akkor mind az építtető, mind a kivitelező jogszerűtlenül jár el.

Van szankció - 238/2005. (X. 25.) Korm. rendelet
az építésfelügyeleti bírságról

Kellett volna-e kivitelezési dokumentáció, hol jelenik meg a kivitelező felelőssége?

Szakszerűség

Étv. 48.§ (5) c)

c) az alapvető követelmények, a tevékenységre vonatkozó szakmai szabályok, előírások megsértésével végzik,

238/2005. (X. 25.) Korm. rendelet szerint van szankció, ha

- Szakszerűtlen kivitelezés, ezen belül a nem megfelelő teljesítményű építési termékek vagy szerkezetek felhasználása, beépítése
- Az állékonyságot, az életet vagy egészséget veszélyeztető állapot előidézése (kivitelező esetében 100 eFt-tól 1,5 millióig)

Kellett volna-e kivitelezési dokumentáció,
hol jelenik meg a kivitelező felelőssége?

Szakmai szabályok

**A jogszabályokon túl egységesen rendezett szakmai szabályzatok
nincsenek!**

Van pl.

-Szabvány

-Szakmai szervezetek irányelvei (pl. ÉMSZ)

- Gyártói technológiai leírások

- Szakirodalom

- Tűzvédelmi Műszaki Irányelvek (TvMI) jó kivétel

Kellett volna-e kivitelezési dokumentáció,
hol jelenik meg a kivitelező felelőssége?

Szakmai szabályok

Volt és elvileg készülnek

Építőiparai Műszaki Irányelv

36/2016. (XII. 29.) MvM rendelet

az Építésügyi Műszaki Szabályozási Bizottságról

KÉREM, SZÁNJANAK RÁ IDŐT ÉS VÉLEMÉNYEZZÉK!

Van-e megrendelői felelősség?

Az Épkiv. szerint

7. § (2) Az építési beruházás előkészítése, lebonyolítása és szervezése során az Étv. 43. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottakon túlmenően az építtető feladata:

c) * a 22. § (2) bekezdésében és az 1. mellékletben meghatározott tartalmú kivitelezési dokumentáció meglétéről való gondoskodás, az abban foglaltak betartatása,

Vagyis, ha az Épkiv. feltételei szerint kell kivitelezési dokumentáció, akkor azért az építtető a felelős!

Ha van kivitelezési dokumentáció, akkor biztos nem következnek be a hibák ?

Sajnos nem!

A kivitelezési dokumentációnál fontosabb a megfelelő szakmai jelenlét

- A döntéseknél legyen jelen szakember – eszköz a teljeskörű dokumentáció kötelezettség

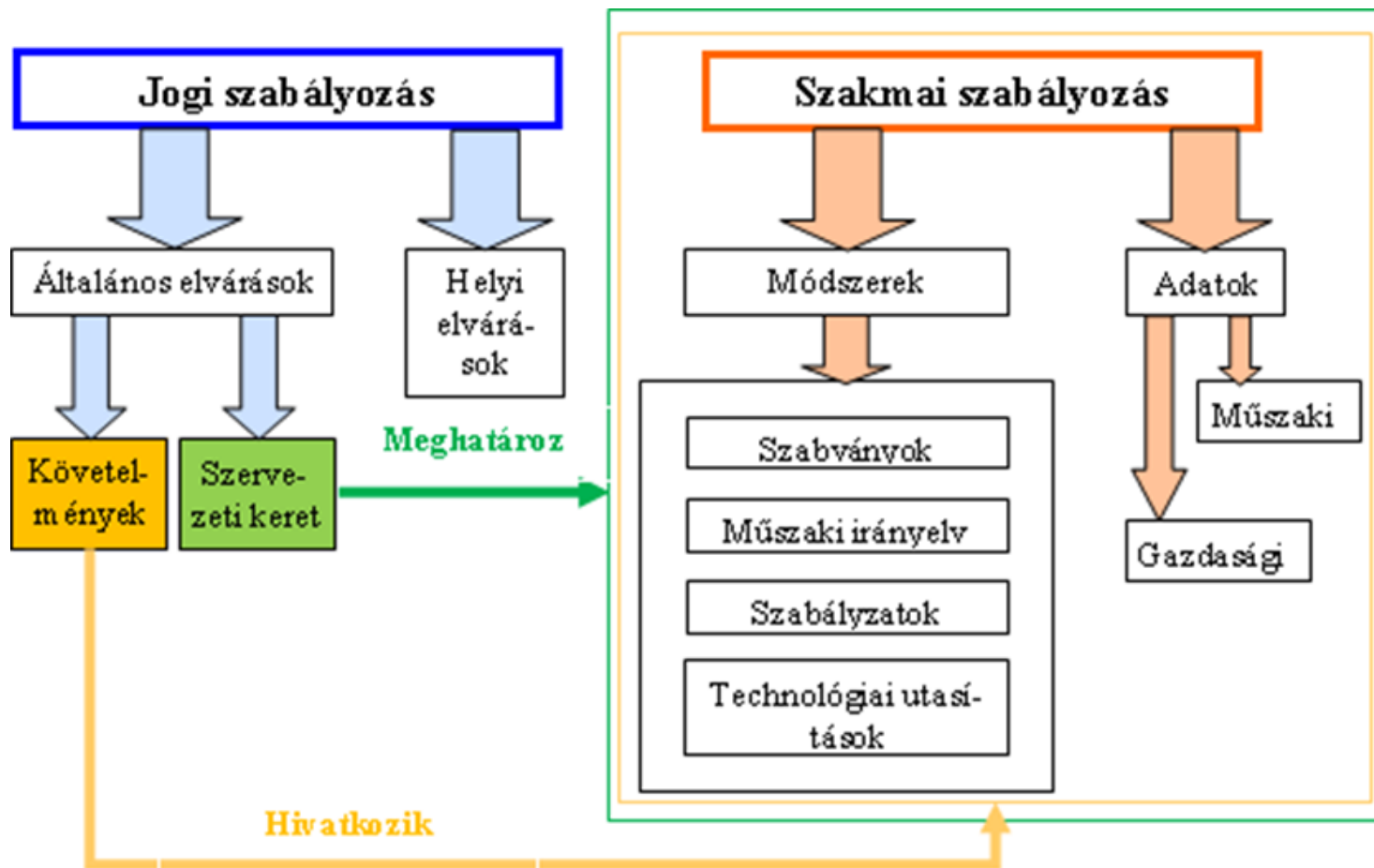
DE!

- Akkor másként kell értelmeznünk a kivitelezési dokumentációt, mint ahogyan megszoktuk

- A szabályozási folyamat rendszerében kell gondolkozni

A szabályozás rendszere

Követelmény – hatás – elvárt jellemző - megoldás

Köszönöm a figyelmet!

